

12/1.10.2018 Yleiskaavatoimikunnan kokous/Pöytäkirja

Aika: 1.10.2018 klo 10.10 – 12.20

Paikka: kaupunginhallituksen huone, Asematie 7

Osallistujat:

Jäsenet:		Viranhaltijat:	
Lauri Kaira, puheenjohtaja	x	Ritva Viljanen, kaupunginjohtaja	x
Susanna Bruun, varapuheenjohtaja klo 10.30 -	x	Hannu Penttilä, apulaiskaupunginjohtaja	x
Anniina Kostilainen, jäsen	x	Matti Ruusula, talousjohtaja vs.	x
Johannes Nieminen, jäsen	x	Tarja Laine, kaupunkisuunnittelujohtaja	-
Kati Tyystjärvi, jäsen	x	Antti Kari, kiinteistöjohtaja	x
Solveig Halonen, jäsen	x	Mari Siivola, yleiskaavapäällikkö	x
Minna Kuusela, jäsen	x	Markus Holm, liikennesuunnittelupäällikkö	x
Pekka Silventoinen, jäsen	x	Tomi Henriksson, asumisasioiden päällikkö	x
Pentti Puoskari, jäsen	x		
Säde Tahvanainen, jäsen	x	Anni Laukka, johdon assistentti, sihteeri	x
Vesa Pajula, jäsen	x		
		Muut osallistujat:	
Puhe- ja läsnäolo-oikeus:		Virpi Mamia, yleiskaava-arkkitehti	x
Juha Hirvonen	x	Laura Muukka, maisema-arkkitehti	x
Maarit Raja-Aho	x	Sakari Jäppinen, yleiskaavasuunnittelija	x
Antti Lindtman	x	Jonna Kurittu, yleiskaavasuunnittelija	x
Sari Multala	-	Antonina Myllymäki, suunnittelija	x
		Paula Kankkunen, yleiskaavasuunnittelija	x
Timo Juurikkala, asiantuntijajäsen	x	Anna-Mari Kangas, suunnittelija	x
		Tiina Hulkko, liikenneinsinööri	x
		Ari Pietilä, ympäristösuunnittelija	x
		Gilbert Koskela, projektijohtaja	x
		Olli Tamminen, liikenneinsinööri	x
		Susanna Koponen, liikenteen alueinsinööri	x
		Paula Kovari, lakimies	x
		Sinikka Rantalainen, ympäristösuunnittelija	x
		Jarmo Honkanen, ympäristösuunnittelija	x

1 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.10.

3 § Esityslistan hyväksyminen

Esityslistaan lisättiin puheenjohtajan toimesta asia 3: Esityslistan hyväksyminen.

Päätös:

Hyväksyttiin puheenjohtajan toimesta muokattu esityslista.

4 § Pöytäkirjan tarkastusmenettely

Puheenjohtaja esitti, että yleiskaavatoimikunnan pöytäkirja tarkistetaan ja hyväksytään jatkossa seuraavassa kokouksessa. Pöytäkirja on luettavissa extranetistä.

Päätös:

Hyväksyttiin pöytäkirjan tarkastusmenettely.

5 § Luonnonsuojelualueet ja ekologinen verkosto

Yleiskaavan 2020 tavoitteiden raami on kestävä kehitys, jonka kivijalka on ekologisen kestävyuden turvaaminen. Uusien suojelualueiden ja ekologisten runkoyhteyksien varaaminen yleiskaavaan turvaa luonnon monimuotoisuutta ja toimivia ekosysteemejä. Yleiskaavan tavoitteita ovat seudullisen viheraluejärjestelmän turvaaminen ja ekologisten yhteyksien vahvistaminen sekä tilan luominen vehreydelle ja vedelle, joka sisältää tärkeimpien luontoalueiden rauhoittamisen luonnonsuojelualueiksi.

Vantaan suojelualueilla on tärkeä merkitys eteläisen luonnon monimuotoisuuden vaalimisessa ja turvaamisessa. Yleiskaavaa 2020 varten on tarkasteltu suojelualueverkoston täydentämistarpeita Vantaan luonnosta kertyneiden tietojen perusteella ja ekologisen verkoston, erityisesti metsäisen verkoston, säilyttämisen näkökulmasta. Metsäisiä alueita on tarkasteltu nykytilanteessa, riippumatta tämän hetken yleiskaavavarauksista tai maanomistuksesta. Yleiskaavaan esitettävillä suojelualueilla on todettu olevan sellaisia arvoja, että luonnonsuojelulain suojelualueelle asettamat edellytykset (LSL 10 §) täyttyvät.

Luontoarvojen tarkastelun jälkeen suojeltaviksi sopivia alueita on sovitettu yhteen muiden maankäytön tarpeiden kanssa ja karsittu. Yleiskaavaan varatulla luonnonsuojelualueiden verkostolla on kuitenkin hyvä mahdollisuus toteutua luonnonsuojelulain mukaisesti luonnonsuojelualueiksi rauhoitettuna alueina, koska tämä yhteensovitus on tehty.

Yleiskaavaan ehdotetaan 17 uutta luonnonsuojelualueita, joiden pinta-ala on 500 hehtaaria, joista valtion maata on 1 ha, kaupungin maata 362 ha ja yksityisen omistuksessa 137 ha (Liite3: suojeltavaksi ehdotetut kohteet kartalla). Yhteensä uusien ja vanhojen suojelualueiden pinta-ala on 1872 hehtaaria, joka on noin 7,7 % Vantaan pinta-alasta. Alueiden tarkat rajat muodostuvat siinä vaiheessa, kun rauhoituspäätös tehdään.

Ekologisten runkoyhteyksien merkintää ei Vantaan yleiskaavoissa ole aikaisemmin ollut. Merkintä ohjaa varaamaan tilaa yhteyksille asemakaavoissa ja ottamaan ne huomioon viheralueiden jatkosuunnittelussa.

Vantaan luonto osana luonnon monimuotoisuuden kokonaisuutta

Vantaa sijaitsee eliöstöltään rikkaalla hemiboreaalisella vyöhykkeellä, joka kattaa vain Suomen eteläisimmän osan. Luontoarvojen säilymisen ja edistämisen kannalta keskeinen keino on suojelualueiden perustaminen. Vantaalla on sekä valtakunnallisesti että paikallisesti merkittäviä suojelualueita. Osa alueista kuuluu valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja osa myös Natura 2000-verkostoon, jonka avulla vaalitaan luonnon monimuotoisuutta Euroopan unionin alueella. Nykyiset suojelualueet yhdessä muiden luontoarvoiltaan merkittävien alueiden kanssa muodostavat Vantaan ekologisen verkoston ytimen, jonka tavoitteena on turvata eliölajiston sekä luontotyyppien säilyminen ja monimuotoisuus pitkällä aikavälillä.

Velvoitteet ja lähtökohdat Vantaan luonnon monimuotoisuuden suojeluun

Suojelualueverkoston täydentämisen taustalla ovat Suomen sitoumukset kansainvälisiin biologista monimuotoisuutta turvaaviin sopimuksiin, Suomen kansallinen strategia luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä, luonnonsuojelulaki ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Vantaan kaupungin strategiaa (2018-2021) toimeenpanelevassa Resurssiviisauden tiekartassa on tavoitteena luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja lisääminen.

Suojelualueiden ja ekologisten yhteyksien valintaperusteet

Suojelualueverkostoon lisättäväksi ehdotetuilla alueilla on erityisesti perusteena niiden monipuoliset metsäarvot, joilla tarkoitetaan metsäluontotyyppien säilyneisyyttä ja kehittymistä luonnontilaisen kaltaisiksi. Luonnontilaisuutta kuvastavat puulajiston monipuolisuus, moni-ikäisyys, lahoppuujatkumot ja yleensä alueen eliölajisto. Tällaisia metsiä on kehittynyt erityisesti monille nykyisen yleiskaavan luo-alueille, mutta myös muille suojeltaviksi ehdotetuille alueille. Tiukasti suojellun liito-oravan elinpiiriverkoston kartoitus ja muut luontoinventoinnit ovat tuoneet lisätietoa luonnon arvokohteista. Monimuotoisen metsäluonnon indikaattoreina on käytetty EU:n direktiivilajien sekä uhanalaisten tai muutoin monimuotoista luontoa kuvaavien lajien esiintymistä alueilla. Luontoarvojen arvotuksessa on hyödynnetty myös maakunnallisesti arvokkaiden alueiden kriteeristöä sekä Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma METSO:n kriteeristöä.

Luonnonsuojelualueiden toimivuuden kannalta tärkeä tehtävä on ekologisilla yhteyksillä, joista on tehty erillinen selvitys yleiskaavaa varten. Ekologiset yhteydet ovat luontoalueita, jotka yhdistävät olevia luonnonsuojelualueita ja -varauksia sekä luo-alueita toisiinsa niin, että muodostuu luontoalueiden verkosto. Tällainen verkosto turvaa elinympäristöjä sekä mahdollistaa lajien leviämisen ja liikkumisen alueelta toiselle. Suomen kansainväliset ja kansalliset sitoumukset ja ohjelmat luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi toteutetaan viime kädessä paikallisesti, mm. sisällyttämällä ekologisen verkoston suunnittelu osaksi alueidenkäytön suunnittelua.

SL-varauksen merkitys ja tehtävä yleiskaavassa

Luonnonsuojelualueiden tarkoituksena on suojella alueella esiintyviä luontotyyppisiä ja eliölajeja sekä ylläpitää ekologisia yhteyksiä. Yleiskaavan 2020 luonnonsuojelualueen (SL) määräykseksi esitetään: "Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu ja rauhoitettava luonnonsuojelualue. Alueen suojelu turvataan maankäyttö- ja rakennuslain nojalla, kunnes luonnonsuojelulainsäädännön mukainen rauhoitus astuu voimaan. Alueella sallitaan ainoastaan sen käyttötarkoitusta palveleva vähäinen rakentaminen. Alueella sallitaan ulkoilureittien perustaminen siten, että alueen suojeluarvo ei vaarannu. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvaraista siten kuin maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä on säädetty."

Yleiskaavan 2020 ekologisen runkoyhteyden määräykseksi esitetään: "Yhteys turvaa eliölajien liikkumista ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisen verkoston jatkuvuus tulee

turvata. Yhteyden hoidossa, käytössä ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot ja varmistaa, että ekologinen yhteys säilyy mahdollisimman leveänä ja luonnon olosuhteiltaan monipuolisena. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muut näihin verrattavat toimenpiteet ovat luvanvaraisia kuten MRL 128 §:ssä on säädetty.”

Yleiskaavan luonnonsuojelualuevaraukset toteutetaan rauhoittamalla alueet luonnonsuojelulain mukaisesti. Suojelualueen tarkka raja määrittyy rauhoitus päätöksessä. Suojelualueiden rajat voivat siis olla yleiskaavakartalla samalla tavoin epätarkkoja kuin muidenkin maankäyttöluokkien rajat.

Luonnonsuojelulaissa erotetaan neljänlaisia suojelualueita: kansallispuistot, luonnonpuistot, muut luonnonsuojelualueet sekä luonnonsuojelualueet yksityiselle kuuluvalla alueella. Kolmea ensiksi mainittua suojelualue tyyppiä voidaan perustaa vain valtion omistamille maille ja niiden perustamisesta säädetään lailla tai valtioneuvoston asetuksella.

Vantaan kaupungilla on ollut periaatteena hankkia yleiskaavassa luonnonsuojelutarkoitukseen varatut alueet omistukseensa. Kuntien ja kaupunkien omistamat luonnonsuojeluun tarkoitetut alueet rauhoitetaan yksityiselle kuuluvina luonnonsuojelualueina luonnonsuojelulain 24 §:n nojalla.

ELY-keskus voi maanomistajan hakemuksesta perustaa suojelualueen alueelle, jolla luonnonsuojelulain 10 §:n edellytykset täyttyvät. ELY-keskuksen on alueen perustamista harkitessaan otettava huomioon myös muut yleiseen etuun liittyvät näkökohdat. Luonnonsuojelualueen perustamispäätöstä ei saa antaa, elleivät maanomistaja ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ole sopineet alueen rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista korvauksista. Vantaan kaupunki ei ole hakenut korvauksia suojelualueiden perustamisesta.

Rauhoitetulle luonnonsuojelualueelle voidaan tarvittaessa laatia hoito- ja käyttösuunnitelma, jolla osoitetaan alueella tarpeelliset reitit ja rakenteet sekä luonnonhoitotoimet. Hoito- ja käyttösuunnitelmat vahvistaa ELY-keskus. Kaikki Vantaan luonnonsuojelualueet ovat myös asukkaille tarkoitettuja virkistysalueita.

Vantaan kaupungin omistamilla luonnonsuojelualueilla ja niitä täydentävillä luo-alueilla on suuri merkitys luonnon monimuotoisuuden turvaajana ja ekologisen verkoston ylläpitäjänä kasvavassa kaupungissa. Valtion luonnonsuojeluohjelmien alueet, joista suurin osa sisältyy Vantaalla myös Natura-alueisiin, luovat suojelun pohjan, mutta olisivat yksinään melko pieniä ja eristyneitä luontosaarekkeita kaupungin laidoilla.

Yleiskaavaluonnoksen ratkaisu

Suojelualueverkoston täydentämiskohteiden rungon muodostavat voimassa olevan yleiskaavan luo-alueet. Muutamiin nykyisiin suojelualueisiin tai -varauksiin esitetään laajennuksia ja lisäksi ehdotetaan muutamia täysin uusia alueita.

Yleiskaavaluonnoksen esitettävän ratkaisun pohjana on ympäristökeskuksen tekemä arviointi luonnonsuojelualueiksi soveltuvista alueista, joka esiteltiin kokonaisuudessaan kesäkuun yleiskaavatoimikunnan kokouksessa. Luontoarvojen tarkastelun jälkeen suojeltaviksi sopivia alueita on sovitettu yhteen muiden maankäytön tarpeiden kanssa ja karsittu. Ehdotetuista alueista on päädytty jättämään pois Petaksen metsän alue, joka olisi sijoittunut kokonaisuudessaan Petaksen työpaikka-alueelle ja tulevalle asemansseudulle.

Lisäksi maaseutualueelle sijoittuvat Konkoonkalliot ja Palomäki päädyttiin muuttamaan LUO-alueiksi, koska alue sijoittuu ns. Klaukkalan radan vyöhykkeelle, jonka maankäyttö ratkaistaan tulevissa yleiskaavoissa. Kyseisten luontoalueiden arvot voidaan turvata ilman luonnonsuojelualuevarausta. Myös Vaskivuoren SL-varaus päädyttiin poistamaan ja alue säilyy LUO-alueena.

Östersundomin yhteisen yleiskaavan alueelle ehdotettu uusi luonnonsuojelualuevaraus (Myllymäki) on myös tässä vaiheessa haluttu jättää pois, koska ei haluta muuttaa yhteisen yleiskaavan ratkaisuja jo ennen sen hyväksymiskäsittelyä. Myllymäki on valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä, ja sitä tulevat koskemaan näille alueille osoitetut suojelumääräykset. Voimassa olevan yleiskaavan SL-aluevarauksista poistuu ns. Länsimetsän alue, joka jää Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukaisesti Länsisalmen metrokeskuksen rakentamisalueelle.

Ehdotettuja rajauksia on muutettu Tyttömäen metsän osalta. Alueen rajausta on tarkennettu ja supistettu sellaiseksi, että se säästäisi merkittävimmät suojelunarvoiset alueet Tyttömäestä ja sen ympäristön metsistä, mutta jättäisi silti myös rakentamiselle tilaa. Esitetynlaisella rajauksella on mahdollista säilyttää luontoyhteys Vehkalan asemalta Petikon luontovirkistysalueelle ja sieltä aina Nuuksion kansallispuistoon saakka. Tällaista harvinaista mahdollisuutta päästä junalla luontoon lentokenttäkaupungin ytimessä kannattaa tarkastella myös taloudellisena, matkailua palvelevana asiana.

Lillånin-Solbackan metsän alueen luonnonsuojelualue-ehdotus poistaa nykyisen yleiskaavan työpaikka-alueen Myllykyläntien varresta. Alueella on vahva esiintymä erittäin uhanalaista lahokaviosammalta joen varren ja Myllykyläntien välisellä metsäalueella. Nykyisessä yleiskaavassa TT- ja TY- alueena olevan metsän lahoppuujatkumo on hyvä ja uhanalaisen lahokaviosammalten on mahdollista säilyä alueella pitkään. Suojeltavaksi alueeksi esitetään lahokaviosammalten esiintymisalueen metsä sekä se osa nykyisen Lillån luonnonsuojelualuevarauksesta, joka on alueena toteutuskelpoinen. Vanha Lillån suojelualuevaraus menee osittain joen varren asutuksen päälle.

Neljä ehdotettua rajausta ehdotetaan tässä vaiheessa päätettäväksi ehdollisina, koska ne sijoittuvat keskeisesti muuttuville alueille. Rauhamaan metsän ja Josvaholmin laajennuksen rajaukset tarkentuvat vasta, kun maantie 152:n linjaus on varmistunut. Raappavuorten ja Myyrmäen lehdon, Hagakärnsbergetin sekä Vierumäen metsän aluerajaukset tarkentuvat alueiden ympärillä olevan maankäytön mukaan. Raappavuoren ja Vierumäen metsän rajausta ja määräystä pohditaan vielä: onko tarkoituksenmukaista perustaa alueet kokonaan luonnonsuojelualueiksi, vai riittäisikö joiltain osin määräykseksi lähivirkistysalue, jonka päällä on luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeän alueen rajausta.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät alueet (luo) täydentävät luonnonsuojelualueiden verkostoa. Ne on tarkoitus täydentää myöhemmin mukaan yleiskaava-aineistoon.

Yleiskaavatoimikunta 3.9.2018

Akj:n päätösesitys:

Yleiskaavatoimikunta päättää hyväksyä kaavaluonnosratkaisun pohjaksi ekologisen verkoston yhteydet sekä ehdotetut muutokset ja täydennykset yleiskaavan luonnonsuojelualueisiin.

Päätös:

Puheenjohtajan esityksestä yleiskaavatoimikunta päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Yleiskaavatoimikunta 1.10.2018

Yleiskaavatoimikunnan kokouksessa 3.9.2018 sovitun mukaisesti on toimikunnalle toimitettu kaksi kirjallista muutosesitystä. Muutosesitykset ovat liitteenä.

Akj:n päätösesitys:

Yleiskaavatoimikunta päättää hyväksyä kaavaluonnosratkaisun pohjaksi ekologisen verkoston yhteydet sekä ehdotetut muutokset ja täydennykset yleiskaavan luonnonsuojelualueisiin.

Käsittely:

Apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Yleiskaavatoimikunta päättää hyväksyä kaavaluonnosratkaisun suunnittelun pohjaksi ekologisen verkoston yhteydet sekä ehdotetut muutokset ja täydennykset yleiskaavan luonnonsuojelualueisiin.

Lisäksi toimikunta edellyttää yleiskaavan tiedotuksessa kiinnitettävän huomiota kaavan toteutuskeinojen selkeään esittelyyn. Toimikunnalle tulee esitellä maanomistajien mielipiteet

kaavan aluerajauksista ja merkinnöistä, jonka jälkeen yleiskaavatoimikunta tekee lopullisen ratkaisun mielipiteestään yleiskaavaksi.

Yleiskaavaluonnoksen ratkaisu -luvun kolmannesta kappaleesta poistetaan lause "Myös Vaskivuoren SL-rajaus päädyttiin poistamaan ja alue säilyy LUO-alueena" ja Vaskivuori lisätään suojelualueverkostoon SL-alueena ympäristökeskuksen esityksen mukaisesti.

Linnaisten omakotialueen itäpuolisen metsäalueen nykyistä SL-varausta täydennetään. Alueen luontotyyppi- ja lajistoarvot ovat huomattavat. Suunnittelun ja rajauksen pohjana ovat nykyinen asemakaava ja alueella tehdyt selvitykset.

Yleiskaavatoimikunta tarkastelee Vantaan puroluontoa kokonaisuutena yleiskaavatoimikunnalle laadittavan puroselvityksen pohjalta. Selvityksen tulee sisältää esitykset mahdollisista uusista SL- ja LUO-aluevarauksista. Yleiskaavatoimikunta tekee näistä päätökset selvityksen valmistuttua.

Jäsen Anniina Kostilaisen esittämänä ja jäsen Minna Kuuselan kannattamana esitettiin seuraavaa:

Yleiskaavaluonnoksen ratkaisu -luvun toisesta kappaleesta poistetaan kokonaan viimeinen virke "Ehdotetuista alueista on päädytty jättämään pois Petaksenmetsän alue, joka olisi sijoittunut kokonaisuudessaan Petaksen työpaikka-alueelle ja tulevalle asemansseudulle." Petaksen aluetta tarkastellaan merkittävien luontoarvojen vuoksi uudelleen, ja varataan työpaikka-alueiden lisäksi myös SL-alueita Tyttömäenmetsän tapaan.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he jotka kannattavat vihreän ryhmän esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä (Bruun, Halonen, Kaira, Pajula, Puoskari, Tahvanainen, Tyystjärvi) ja 4 ei-ääntä (Kostilainen, Kuusela, Nieminen, Silventoinen). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Jäsen Anniina Kostilaisen esittämänä ja jäsen Minna Kuuselan kannattamana esitettiin seuraavaa:

Yleiskaavaluonnoksen ratkaisu -luvun neljännestä kappaleesta poistetaan muut paitsi viimeinen virke: "Voimassa olevan yleiskaavan SL-varauksista..." ja Östersundomin kaava-alueen Myllymäen noin 30 hehtaarin laajuinen LUO-alue muutetaan ympäristökeskuksen esityksen mukaisesti SL-varaukseksi. Tämä muutos ei hankaloita Östersundomin yhteisen yleiskaavan kokonaisuuden hyväksymistä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he jotka kannattavat vihreän ryhmän esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Bruun, Halonen, Kaira, Nieminen, Pajula, Puoskari, Silventoinen, Tahvanainen, Tyystjärvi) ja 2 ei-ääntä (Kostilainen, Kuusela). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Jäsen Anniina Kostilaisen esittämänä ja jäsen Minna Kuuselan kannattamana esitettiin seuraavaa:

Tyttömäenmetsän SL-alueen rajausta laajennetaan alueen itäosassa ympäristökeskuksen esityksen mukaiseksi ja poistetaan Yleiskaavaluonnoksen ratkaisu -luvun viidennnen kappaleen kaksi ensimmäistä virkettä: "Ehdotettuja rajauksia on muutettu Tyttömäenmetsän osalta. Alueen rajausta on tarkennettu ja supistettu sellaiseksi, että se säästäisi merkittävimmät suojelunarvoiset alueet Tyttömäestä ja sen ympäristön metsistä, mutta jättäisi silti rakentamiselle tilaa." Näiden sijaan kappale alkaa: "Tyttömäenmetsän alueella säästetään merkittävät luontoarvot riittävän laajojen SL-alueiden avulla, mutta jätetään silti myös rakentamiselle tilaa. Esitetynlaisella rajauksella..."

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he jotka kannattavat vihreän ryhmän esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 4 jaa-ääntä (Halonen, Kaira, Nieminen, Pajula) ja 7 ei ääntä (Bruun, Kostilainen, Kuusela, Puoskari, Silventoinen, Tahvanainen, Tyystjärvi). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys siten muutettuna, että:

Yleiskaavatoimikunta päättää hyväksyä kaavaluonnosratkaisun suunnittelun pohjaksi ekologisen verkoston yhteydet sekä ehdotetut muutokset ja täydennykset yleiskaavan luonnonsuojelualueisiin.

Lisäksi toimikunta edellyttää yleiskaavan tiedotuksessa kiinnitettävän huomiota kaavan toteutuskeinojen selkeään esittelyyn. Toimikunnalle tulee esitellä maanomistajien mielipiteet kaavan aluerajauksista ja merkinnöistä, jonka jälkeen yleiskaavatoimikunta tekee lopullisen ratkaisun mielipiteestään yleiskaavaksi.

Yleiskaavaluonnoksen ratkaisu -luvun kolmannesta kappaleesta poistetaan lause "Myös Vaskivuoren SL-rajaus päädyttiin poistamaan ja alue säilyy LUO-alueena" ja Vaskivuori lisätään suojelualueverkostoon SL-alueena ympäristökeskuksen esityksen mukaisesti.

Linnaisten omakotialueen itäpuolisen metsäalueen nykyistä SL-varausta täydennetään. Alueen luontotyyppi- ja lajistoarvot ovat huomattavat. Suunnittelun ja rajauksen pohjana ovat nykyinen asemakaava ja alueella tehdyt selvitykset.

Yleiskaavatoimikunta tarkastelee Vantaan puroluontoa kokonaisuutena yleiskaavatoimikunnalle laadittavan puroselvityksen pohjalta. Selvityksen tulee sisältää esitykset mahdollisista uusista SL- ja LUO-aluevarauksista. Yleiskaavatoimikunta tekee näistä päätökset selvityksen valmistuttua.

Tyttömäenmetsän SL-alueen rajausta laajennetaan alueen itäosassa ympäristökeskuksen esityksen mukaiseksi ja poistetaan Yleiskaavaluonnoksen ratkaisu -luvun viidennen kappaleen kaksi ensimmäistä virkettä: ”Ehdotettuja rajauksia on muutettu Tyttömäenmetsän osalta. Alueen rajausta on tarkennettu ja supistettu sellaiseksi, että se säästäisi merkittävimmät suojelunarvoiset alueet Tyttömäestä ja sen ympäristön metsistä, mutta jättäisi silti rakentamiselle tilaa.” Näiden sijaan kappale alkaa: ”Tyttömäenmetsän alueella säästetään merkittävät luontoarvot riittävän laajojen SL-alueiden avulla, mutta jätetään silti myös rakentamiselle tilaa. Esitetynlaisella rajauksella...”

Liite 1. Selvitys Vantaan ekologisista yhteyksistä

Liite 2. Esitys Yleiskaava 2020 luonnonsuojelualueista

Liite 3. Kartta esitetyistä luonnonsuojelualueista ja ekologisista yhteyksistä

Liite 4. Muutosesitykset, asia 1

6 § Lentomelu

Lentokenttä on seudun elinkeinoelämän kasvun moottori, jonka kehittämismahdollisuuden tulee turvata. Yleiskaavan tavoitteissa on luvattu varmistaa kasvun edellytykset ja lentämisen ympäristöhäiriöiden hallinta.

Lentomelu on merkittävimpiä Vantaan maankäytön reunaehtoja, koska melu rajaa asuntorakentamisen ja myös useiden palveluiden (ns. herkät toiminnot, kuten koulut, päiväkodit ja hoitolaitokset) sijoittumista. Lentomelu, kuten muukin melu, aiheuttaa terveyshaittoja. Sosiaalisesti kestävä kaupunki edistää asukkaiden hyvinvointia, mikä yleiskaavassa tarkoittaa erityisesti elinympäristön laatua ja haittojen hallintaa.

Lentomelualueet on esitetty Vantaan yleiskaavoissa vuodesta 1983 alkaen. Lentoliikenteen kasvusta huolimatta lentomelualueet ovat pienentyneet erityisesti lentokonekaluston kehittymisen myötä. Lentoliikenteen kasvu on merkittävää myös tulevaisuudessa ja siihen tulee yleiskaavatyössä varautua.

Lentomelualueet on määritelty myös voimassa olevassa maakuntakaavassa. Yleiskaava 2007 on lentomelualueiden ja määräysten osalta linjassa maakuntakaavataso kanssa. Nyt käynnissä on uuden maakuntakaavan laadinta. Parhailaan määritellään sen lentokenttää ja lentomelualueita koskevia ratkaisuja. Niistä on tarkoitus keskustella maakuntahallituksessa syyskuussa ja kaavan pitäisi tulla luonnoksena lausunnoille lokakuun aikana. Yleiskaavoitus on osallistunut aktiivisesti maakuntakaavatyöhön: mitään ristiriitaa lentomelua koskevien ratkaisujen osalta ei pitäisi olla, mutta on mahdollista, että maakuntakaavassa on osa merkinnöistä vain symboleina. Tarvittava yhteensovittaminen voidaan tehdä loppuvuodesta Vantaan maakuntakaavalausannon mukaisesti.

Uudet lentomelukäyrät

Finavia on esittänyt ympäristölupahakemuksensa (2008) yhteydessä uudet lentomelukäyrät, jotka ovat paikoin nykyisiä lentomelualueita laajemmat. Mallinnus pohjautuu ennusteeseen, jossa liikennemäärät ovat noin kaksinkertaiset nykyiseen verrattuna. Uudet lentomelukäyrät tulee huomioida yleiskaavassa, mutta joillakin alueilla ne asettavat rajoituksia maankäytön suunnittelulle.

Lden 55-60 dB alue (lentomeluvyöhyke 2, jolla nykyisen yleiskaavan mukaan ei sallita uusia asuinalueita eikä uusia herkkiä toimintoja mutta jolla asuinalueiden vähäinen täydentäminen on mahdollista) laajenee mm. Vierumäen alueella, Koivuhaassa, Vantaanlaaksossa, Martinlaaksossa ja Kivistössä. Lden yli 60 dB alue (lentomeluvyöhyke 1, jolla ei ole sallittu uusia asuinrakennuksia eikä herkkiä toimintoja) alue laajenee mm. Koivuhaassa, Voutilassa ja Vantaanlaakson pohjoisosassa. Lden 50-55 dB alue (jolle on mahdollista sijoittaa uusia asuinalueita ja herkkiä toimintoja) laajenee erityisesti Länsi-Vantaalla.

Laskeutuvien lentokoneiden aiheuttaman melun vuoksi Finavia on esittänyt Uudenmaan maakuntakaavaan varsinaisten lentomelualueiden lisäksi lentokoneiden laskeutumisreittien alle vyöhykkeitä, joilla asetettaisiin ääneneristävyysvaatimus. Kiitoteiden jatkeilla laskeutuvien lentokoneiden melu on paikoin voimakasta myös mallinnettujen melualueiden ulkopuolella. Kiitoteiden jatkeille on ehdotettu 35 dB (sisempi laskeutumisvyöhyke) ja 32 dB (ulompi laskeutumisvyöhyke) ääneneristävyysvaatimustasoja. Nämä vastaavat Lentomeluvyöhykkeiden 2 (Lden 55-60 dB) ja 3 (Lden 50-55 dB) ääneneristävyysvaatimuksia ja ovat osittain päällekkäisiä näiden alueiden kanssa. Finavia esittää, että laskeutumisvyöhykkeet jatkuisivat useita kilometrejä Vantaan rajojen ulkopuolella.

Ehdotus kaavamerkinnöiksi ja -määräyksiksi yleiskaavassa 2020

Lentomeluvyöhykkeet osoitetaan kartalla alueina. Mitä voimakkaampaa lentomelu on, sitä enemmän se rajoittaa maankäyttöä ja rakentamista. Uloimmalle lentomeluvyöhykkeelle asetetaan vain ääneneristävyysvaatimus, kun taas kovimman lentomelun vyöhykkeellä ei sallita uusia asuinrakennuksia, ainoastaan nykyisen korvaaminen.

Lentomeluvyöhykkeille ehdotetaan seuraavia merkintöjä ja määräyksiä:

Merkintä kartalla	Merkinnän otsikko	Määräys
(viiva, Im-1, uuden verhoikäyrän mukainen)	Lentomeluvyöhyke 1 (LDEN yli 60 dB)	Alueelle ei saa rakentaa uusia asuntoja eikä sijoittaa muita melulle herkkiä toimintoja. Korjausrakentaminen ja tuhoutuneen asuinrakennuksen korvaaminen on sallittu. Korvaavan asuinrakennuksen ääneneristävyuden ΔL lento- ja tieliikenteen melua vastaan tulee olla vähintään 38 dB.
(viiva, Im-2, uuden verhoikäyrän mukainen)	Lentomeluvyöhyke 2 (LDEN 55-60 dB)	Alueelle ei saa sijoittaa uusia asuinalueita eikä melulle herkkiä toimintoja. Nykyisten asuinalueiden täydennysrakentaminen on sallittu. Rakennuksen ääneneristävyuden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 35 dB.
(viiva, Im-3, uuden verhoikäyrän mukainen)	Lentomeluvyöhyke 3 (LDEN 50-55 dB)	Asumiseen ja muihin melulle herkkiin toimintoihin käytettävien rakennusten ulkokuoren ääneneristävyuden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 32 dB.

Yleiskaavassa 2007 Kivistön keskustan asumiseen tarkoitettut alueet on rajattu silloisen lentomeluvyöhykkeen 2 (Lden 55-60 dB) ulkopuolelle. Finavian uuden ennusteen mukaan lentomelualue Kivistön keskustassa levenee noin 200 metriä. Kivistön keskustassa on jo etukäteen varauduttu lentomelun voimistumiseen tiukemmalla ääneneristävyysvaatimuksella kuin muilla vastaavan sijainnin alueilla. Kivistön keskustan toteuttaminen halutaan varmistaa myös yleiskaavassa 2020, mutta lentomelualueen laajenemisen vuoksi sinne esitetään lisämääräystä, joka takaa riittävät meluntorjuntatoimenpiteet niin rakennusten sisällä kuin ulko-oleskelualueilla. Kivistössä lentomelun laajenemisaalueella ja sen tuntumassa parvekkeet tulee lasittaa ja ulko-

oleskelualueita kattaa. Lisäksi pientalojen rakentamista rajoitetaan, sillä pientaloissa piha-alueet ovat keskeinen osa asumista ja ne on vaikea suojata lentomelulta.

Kivistössä lentomelun laajenemisalueelle ehdotetaan merkintää ja määräystä:

Merkintä kartalla	Merkinnän otsikko	Määräys
/lm	Lentomelualueen laajenemisvyöhyke	Asuinrakentaminen mahdollista lentomeluun varautuminen huomioiden. Asumiseen ja muihin melulle herkkiin toimintoihin käytettävien rakennusten ulkokuoren ääneneristävyys lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 35 dB. Parvekkeet tulee lasittaa ja ulko-oleskelualueita kattaa. Ei pientaloja.

Kiitoteiden jatkeilla ääneneristävyyksivaatimus olisi 35 dB (sisempi laskeutumisyöhyke) ja kauempana kiitoteistä 32 dB (ulompi laskeutumisyöhyke). Vierumäen-Vallinojan alueella nämä laskeutumisyöhykkeet sijoittuisivat Vantaan alueella lentomeluvyöhykkeiden päälle. Lentomelualueilla on vastaavat ääneneristävyyksivaatimukset kuin laskeutumisyöhykkeillä, jolloin ne on päällekkäisinä jätetty pois. Länsi-Vantaalla vain pieni osa Myyrmäestä ja Askistosta jäisi ulomman laskeutumisyöhykkeen ja 50-55 dB lentomeluvyöhykkeen ulkopuolelle. Lentomelua kuuluu myös näillä alueilla, joten yhdenmukaisuuden vuoksi 32 dB ääneneristävyyksivaatimus on ulotettu koko Lounais-Vantaalle. Tämän lisäksi on esitetty sisempi laskeutumisyöhyke, jolla ääneneristävyyksivaatimus on 35 dB.

Laskeutumisyöhykkeelle ehdotetaan merkintää ja määräystä:

Merkintä kartalla	Merkinnän otsikko	Määräys
rasteri (tai viivan rajaama alue), päällekkäismerkintä	Laskeutumisyöhyke	Lentokoneiden laskeutumisyöhyke, jolla melu huomioitava rakentamisessa. Asumiseen ja muihin melulle herkkiin toimintoihin käytettävien rakennusten ulkokuoren ääneneristävyys ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 35 dB.

Yleiskaavatoimikunta 3.9.2018

Akj:n päätösesitys:

Yleiskaavatoimikunta päättää hyväksyä kaavaluonnosratkaisun pohjaksi lentomelualueiden rajaukset, merkinnät ja määräykset.

Päätös:

Puheenjohtajan esityksestä yleiskaavatoimikunta päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Yleiskaavatoimikunta 1.10.2018

Akj:n päätösesitys:

Yleiskaavatoimikunta päättää hyväksyä kaavaluonnosratkaisun pohjaksi lentomelualueiden rajaukset, merkinnät ja määräykset.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

Liite 4. Kartta vanhoista ja uusista lentomelukäyristä

Liite 5. Kartta yleiskaavaluonnokseen ehdotettavista merkinnöistä

Liite 6. Taulukko merkinnöistä ja määräyksistä

7 § Liikennemerkinnet ja -määräykset

Yleiskaavalla 2020 on monta liikenneaiheista tavoitetta, ja yleiskaavaluonnoksen ehdotettavilla ratkaisulla toteutetaan näitä tavoitteita. Liikennetavoitteet näkyvät jokaisella tavoitetasolla paikallisesta kansainväliseen. Paikallisessa elinympäristössä kannustetaan liikkumaan lihasvoimalla ja mahdollistetaan jokapäiväisten palveluiden saavuttaminen sujuvasti kävellen ja pyörällä. ”Seudullinen joukkoliikennekaupunki kytkeytyneisyyden takeena” -tavoitteen alla halutaan ohjata kaupungin kasvu keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille, luoda nopeat joukkoliikenteen yhteydet keskuksien ja solmukohtien välille, luoda pyöräilyn laatukäytäväverkko ja varmistaa tavaraliikenteen toimivuus. Kansainvälisen lentokenttäkaupungin kasvu ja toimivuus varmistetaan liikenneyhteyksien toimivuudella.

Yleiskaavan tavoitteet toteuttavat sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL2019-suunnitelman tavoitteita, että Vantaan valtuustokauden strategiaa 2018-2021. Tavoitteet MAL-työssä, valtuustostrategiassa ja Vantaa yleiskaavassa ovat monin osin samankaltaisia. Yleiskaavan liikennetavoitteilla vastataan Vantaan kaupungin valtuustokauden 2018-2021 strategian tavoitteisiin kaupungin tiivistämisestä, kaupungin elinvoiman ja vetovoiman lisäämisestä sekä asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä. Seudullisessa mittakaavassa yleiskaavalla toteutetaan MAL2019-suunnitelman neljää ylätasoa tavoitetta: vähäpäästöinen, houkutteleva, elinvoimainen ja hyvinvoiva.

Voimassa olevat maakuntakaavat sisältävät useita liikenteen kaavamerkintöjä, ja ne kaikki on otettu huomioon yleiskaavaluonnokseen ehdotettavissa merkinnöissä. Raskaan raideliikenteen osalta maakuntakaavaan on merkitty nykyisten ratojen lisäksi Klaukkalan rata ja itämetron jatke seutuliikenteen ratana sekä Lentorata/FinEst link-rata liikennetunnelin ohjeellisena linjauksena. Vantaalla on maakuntakaavassa kaksi pääkaupunkiseudun poikittaista joukkoliikenteen yhteysväliä ja joukkoliikenteen vaihtopaikat sijaitsevat näiden yhteysvälien sekä säteittäisten moottoriväylien risteyskohdissa. Lisäksi vaihtopaikat on merkitty Aviapoliksen asemalle sekä Ruskeasannan asemalle, jossa on myös liityntäpysäköintipaikka. Uutena liikenneyhteytenä on merkitty maantien 152 jatkeen pohjoinen linjaus ohjeellisena linjauksena liikenneväylän katkoviivamerkinnällä. Valmisteluvaiheessa olevan uuden kokonaismaakuntakaavan Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaluonnoksen ratkaisuja voimme vielä loppusyksystä täydentää mukaan.

Yleiskaavalla sovitaan liikenteen suurista linjoista. Pyöräliikenteen osalta määritellään kaikista korkeimman tason yhteydet eli pyöräilyn baanat, ja muu tärkeä pyöräilyverkko päätetään asemakaavoissa ja liikennejärjestelmäsuunnitelmissa. Joukkoliikenteen osalta määritellään sijainti radoille, metrolle, raitiotielle ja muille joukkoliikenteen runkoyhteyksille. Lisäksi pistemäisinä symbolimerkintöinä merkitään asemat, tärkeimmät joukkoliikenteen vaihtopaikat ja seudullisesti merkittävät liityntäpysäköintipaikat. Autoliikenteen osalta merkitään valtakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät väylät ja paikalliset pääväylät, sekä pistemäisinä kohteina

toteuttamattomat eritasoliittymävaraukset. Yleiskaavan liikennemerkinnät ovat yleispiirteisiä ja voivat vielä tarkemmassa suunnittelussa muuttua.

Taustaselvitykset

Liikenteen ratkaisujen pohjaksi on tehty useita taustaselvityksiä, joista osa on viety yleiskaavatoimikunnan ekstranettiin. Pyöräilyn laatukäytävistä (nyt yleiskaavassa terminä ”pyöräilyn baanat”) tehtiin selvitys vuonna 2014, jonka pohjalta tänä vuonna aloitettiin selvitys pyöräilyn baanojen toteutettavuudesta. Toteutettavuusselvitys valmistuu syksyn aikana, ja sen perusteella pyöräilyn baanat ehdotetaan merkittäväksi yleiskaavaluonnokseen. Reitit ovat joiltain osin suurestikin muuttuneet vuoden 2014 selvitykseen verrattuna, sillä toteutettavuus on osoittautunut joillain yhteyksillä heikoksi.

Joukkoliikenteen osalta selvityksiä ovat tehneet sekä Vantaan kaupunki, että muut tahot. Ratojen osalta Liikennevirasto on toimittanut Vantaalle parhaan tämän hetken tiedon lentoradan ja FinEst Linkin sijainnista kartalla. FinEst Linkistä on ilmestynyt loppuraportti vuoden 2018 alussa. Ratahallintokeskus on selvittänyt vuonna 2008 lisäraiteiden tilavarauksia Tikkurilassa. Metron osalta sekä metron linjaus, että Länsisalmen aseman paikka on määritetty Östersundomin yhteisen yleiskaavan taustaselvityksissä.

Raitiotiestä on tehty alustava yleissuunnitelma, joka valmistui helmikuussa 2018. Alustavassa yleissuunnitelmassa tutkittiin raitiotien reittiä, ja päätettiin muuttaa voimassa olevan yleiskaavan linjausta Aviapoliksessa ja Vaaralassa. Tikkurilan alueen reitti jäi vielä alustavassa yleissuunnitelmassa auki, ja sitä selvitetään nyt käynnissä olevassa yleissuunnitelmassa. Väliraportti Tikkurilan reittivaihtoehdoista on yleiskaavatoimikunnan ekstranetissä. Yleissuunnitelman teko aloitettiin maaliskuussa 2018, ja se valmistuu vuoden 2019 syksyllä.

Helsingin yleiskaavassa on esitetty pikaraitiotieverkoston kehityssuuntia, jotka päättyvät useassa kohdassa Vantaan rajalle. Nämä rajakohdat on otettu huomioon ja jatkeita Vantaan puolelle esitetty yleiskaavaluonnokseen. Nämä kaikki voidaan toteuttaa myös bussirunkoyhteytenä.

Voimassa olevassa yleiskaavassa joukkoliikenteen runkoyhteyksiä on merkitty Länsi-Vantaalle ja Tammistoon. Näitä linjoja on tarkasteltu uudelleen yleiskaavaluonnosta varten liikenne-ennusteilla, ja lisäksi Tammistossa on tehty liikenneselvitys vuonna 2017. Liikenne-ennustetyön raportointi on kesken eikä raportti ole tämän esityslistan liitteenä, mutta se siirretään yleiskaavatoimikunnan ekstranettiin heti kun se valmistuu. Länsi-Vantaan reiteille on tehty kaupungin toimesta myös todella kevyttä toteutettavuuden arviointia. Klaukkalan joukkoliikenneyhteyksistä on tehty selvitys yhdessä Nurmijärven kanssa vuonna 2018.

Autoliikenteen yhteyksistä tehtävien päätösten tueksi on tehty liikenne-ennusteita. Ennusteet kuvaavat liikennemäärien muutoksia ja antavat vertailutietoa esimerkiksi ruuhkautumisesta tilanteissa joissa hanke on tai ei ole toteutettu. Samassa ennustetyössä käsiteltiin myös joukkoliikenteen runkoyhteyksiä.

Maantie 152 ("Kehä IV") linjauksen muutos pohjoisemmaksi perustuu maakuntakaavan ratkaisuun, jonka pohjaksi on tehty 2015 "Esisuunnitelma maantien 152 pohjoiselle linjaukselle välillä Hämeenlinnanväylä-Myllykyläntie", ja tällä hetkellä käynnissä on aluevarausuunnitelma yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen ja Tuusulan kunnan kanssa. Aluevarausuunnitelmasta saadaan tielinjaus yleiskaavaluonnokseen mennessä, ja selvitys valmistuu ennen yleiskaavaehdotusta eli vuoden 2019 syksyllä. Autoliikenteen taustaselvityksiä on myös Kaivokselan yleiskaavan muutoksen liikenneselvitys vuodelta 2016, jonka perusteella Vantaanlaaksontien linjausta on ehdotettu hieman muutettavaksi.

Yleiskaavaluonnoksen ratkaisu

Pyöräliikenne

Yleiskaavaan merkittäväksi ehdotettavat pyöräliikenteen merkittävimmät yhteydet eli ns. pyöräilyn baanat perustuvat syksyllä 2018 valmistuvaan pyöräilyn baanojen toteutettavuusselvitykseen. Pyöräilyn baanat palvelevat erityisesti nopeaa pidempimatkaista pyöräilyä. Baanat suunnitellaan erityisen korkeatasoisina: reiteissä on pyritty erityisesti riittäviin tilavarauksiin, erotteluun muusta liikenteestä, reittien suoruuteen, liittymien vähyyteen ja kadunylitysten välttämiseen. Vantaan baanat on sovitettu yhteen Helsingin suunnitteleminen baanojen kanssa kaupunkien rajoilla. Tavoitteena on koko seudun yhtenäinen ja kattava pyöräilyn baanaverkko. Baanat eivät välttämättä kulje aivan keskusta-alueilla, mutta niiltä järjestetään erinomaiset yhteydet asemille ja muihin keskustojen palveluihin. Baanoja täydentävät hyvän laatutason pääpyöräreittiverkosto sekä muut pyörätiet, jotka suunnitellaan yleiskaavaa tarkemmassa kaavoituksessa ja muussa suunnittelussa.

Joukkoliikenne

Joukkoliikennemerkinnyt jakautuvat alue- ja viivamerkinntöinä ratoihin, metroon, raitiotiehen ja joukkoliikenteen runkoyhteyksiin. Lisäksi symboleilla ehdotetaan merkittäväksi asemat, valtakunnalliset joukkoliikenteen vaihtoasemat eli lentoasema ja Tikkurila, metroasema, tärkeimmät vaihtopaikat sekä seudullisesti merkittävät liityntäpysäköintialueet. Metron osalta sekä linjaus että asema on merkitty Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukaisesti, eikä sitä Vantaan yleiskaavaa varten ole selvitetty tai muutettu. Joukkoliikennemerkinnyt on esitetty liitteessä 2.

Ratojen osalta täysin uusi varaus on lentoradan ja FinEst-linkin eli Tallinna-yhteyden maanalainen raidevaraus. Jos molemmat yhteydet toteutetaan ne saattavat kulkea eri tunneleissa, mutta tunnelit ovat yleiskaavataarkkuuteen nähden niin lähellä toisiaan, että voidaan merkitä yhdellä tunnelivarausmerkinnällä. Tämän lisäksi rautateiden tilavarauksia on laajennettu Lapinkylässä vastaamaan asemakaavaa, ja Tikkurilassa pääradalla Ratahallintokeskuksen 2008 tekemän selvityksen "Raiteisto ja maankäyttö Tikkurilan kohdalla" mukaisesti. Tikkurilan asemakeskuksen lisäraiteiden tilavaraukset on myös rakennettu tämän selvityksen mukaisesti. Yleiskaavasta

ehdotetaan poistettavaksi Vaaralan HELI-ratavaraus kohti Porvoota, sekä Tikkurilan tavaraliikenteen rata Santarata.

Santarata on Tikkurilan asemalta itään Jokiniemen läpi kulkeva tavaraliikenteen rata, jota käytetään melko harvoin raideseveli- ja suurmuuntajakuljetuksiin. Suurmuuntajakuljetusten reitti pyritään toteuttamaan Vuosaaren kautta, jolloin radalle jää käyttöä ainoastaan raidesevelikuljetuksissa. Raideseveli on tärkeä osa raideverkon kunnossapitoa, mutta sille tulee löytää paikka joka ei estä kaupunkikehitystä ja Tikkurilan asemaa ympäröivän maankäytön tiivistämistä.

Klaukkalan suunnan joukkoliikenneyhteyksistä tehdyn selvityksen perusteella todettiin, että Kivistön ja Klaukkalan välille ei tarvita raitiotieyhteyttä ennen vuotta 2050 ja vahvan runkoyhteyden sijaintia ei vielä aivan osata määrittää. Klaukkalan rata kuitenkin todettiin olevan edelleen tarpeellinen tulevaisuuden tilavaraus. Klaukkalan radan tilavaraus säilytetään yleiskaavassa entisellään, joskin raiteet eivät välttämättä toteudu ennen yleiskaavan tavoitevuotta 2050. Yleiskaavaluonnoksessa säilytetään kaikki asemavaraukset, jotka on merkitty myös edelliseen yleiskaavaan, eli rakentamattomina asemina Vallinoja pääradalla sekä Kehäradan Ruskeasanta, Viinikkala, Lapinkylä ja Petas. Rautatieaseman määräyksessä todetaan, että vaihto- ja liityntäyhteydet tulee toteuttaa laadukkaina.

Uutena merkintänä yleiskaavaluonnokseen ehdotetaan merkintää ”raitiotie”. Voimassa olevassa yleiskaavassa on joukkoliikenteellä ainoastaan merkintä ”Joukkoliikenteen runkoyhteys, voidaan toteuttaa raitiotienä.” Uuteen yleiskaavaan on kuitenkin haluttu vahvemmin merkitä Vantaan ratikka, eli yhteys Mellunmäestä Länsimäen ja Hakunilan kautta Tikkurilaan ja siitä Jumbon kautta Aviapolikseen ja lentoasemalle. Tämä raitiotiemerkintä eroaa voimassa olevan yleiskaavan linjauksesta kolmessa kohdassa: Vaaralassa, Tikkurilassa ja Aviapoliksessa. Vaaralassa reitin kierto Vaaralan asuinalueen kautta nähtiin paremmin maankäyttöä palvelevana, ja lisäksi yhteys mahdolliseen Viikki-Malmi-raitiotien jatkeeseen on sujuvampi.

Tikkurilassa etsittiin vaihtoehtoja Valkoisenlähteentien kautta aseman kiertävälle reitille, ja yleiskaavaluonnokseen esitetään Ratakujan kohdalta pääradan ja Dixin allittavaa tunnelivaihtoehtoa. Reittivaihtoehtoja on tutkittu osana Vantaan ratikan yleissuunnitelmaa, ja Tikkurilan vaihtoehtoista on tehty erillinen raportti. Tikkurilan reitistä teetetään vielä erilliset konsulttityöt, joista saadaan toinen arvio sekä kustannuksista että teknisestä toteutettavuudesta. Näiden selvitysten valmistuttua Tikkurilan reittivalinta tuodaan vielä kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Aviapoliksessa raitiotien reittiä on muutettu niin, että Tikkurilasta tulevan linjan on mahdollista käydä Jumbolla ja jatkaa siitä Väinö Tannerin tietä ja Osuustietä Aviapolis-asemalle ja siitä Aviabulevardia lentoasemalle. Raitiotien yleissuunnitelma on käynnissä, ja joitain pieniä muutoksia reittiin etenkin lentoaseman päässä saattaa vielä tulla.

Joukkoliikenteen runkoyhteydet ehdotetaan merkittäväksi yleiskaavakartalle niihin kohtiin, joissa varaudutaan tulevaisuudessa raitiotiehen. Tämä johtaa asemakaavoissa tehtyihin tilavarauksiin niin, että raitiotie mahtuu katualueelle. Raitiotien toteutus voi kuitenkin tapahtua vasta joskus vuoden 2050 jälkeen. Myös muissa paikoissa voi olla joukkoliikenteen runkoyhteyksiä, mutta niissä varaudutaan vain bussiliikenteeseen ja niitä ei esitetä yleiskaavaan.

Hakunilassa joukkoliikenteen runkoyhteys -merkinnällä varaudutaan Helsingin Viikki-Malmi - raitiotien jatkeeseen Kuussillantiellä sekä Hakunilantiellä Hakunilan urheilupuiston tienoille saakka. Tammistossa joukkoliikenteen runkoyhteys säilyy voimassa olevan yleiskaavan mukaisella paikalla, mutta lisäksi merkitään varaus myös Hagelstamintien kautta Tammiston kauppatielle. Näiden linjausten on todettu olevan liikenteellisesti todella saman arvoisia, ja on mahdollista että molemmat toteutuvat tulevaisuudessa raitiotienä. Yleiskaavaluonnokseen esitetään myös varausta näiden joukkoliikenteen runkoyhteyksien jatkeille sekä Malmin että Tuusulanväylän ja siitä Helsingin keskustan suuntaan. Tammiston runkoyhteyksien jatkeena esitetään myös Aviapoliksessa uusi yhteys Tikkurilantieltä Pyttisbergetin kautta Aviapolis-asemalle.

Pakkalasta länteen kohti Myyrmäkeä on tutkittu useita eri linjausvaihtoehtoja runkoyhteydelle. Yleiskaavaluonnokseen esitetään linjausta Tulkintien, Hakakorven tunnelivarauksen ja Ylästöntien, Vantaanlaaksontien ja Martinlaaksontien kautta Myyrmäkeen jossa yhdistytään voimassa olevan yleiskaavan mukaiselle linjaukselle. Tämä vaihtoehto vaikuttaa teknisesti ja kaavallisesti toteuttamiskelpoisimmalta, joskin liikenne-ennusteet antavat vuodelle 2050 liian pieniä matkustajamääriä jotta yhteys toteutuisi vielä silloin raitiotienä. Runkoyhteys esitetään kuitenkin merkittäväksi yleiskaavaluonnokseen tulevaisuuden varauksena.

Muut joukkoliikenteen runkoyhteys -merkinnät Myyrmäen alueella ovat nykyisen bussirunkolinjan 560 varaus raitiotieksi ("Jokeri2") sekä Helsingin yleiskaavan Vihdintien raitiotien jatke Vihdintieltä Raappavuorentien kautta Myyrmäkeen tai Malminkartanosta Korutien kautta Myyrmäkeen. Lisäksi varaudutaan voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti raitiotien jatkeeseen Vihdintien ja Rajatorpantien liittymästä kohti Leppävaaraa.

Tärkeitä vaihtopaikkoja on voimassa olevassa yleiskaavassa merkitty kaikille asemille sekä muihin joukkoliikenteen solmukohtiin. Yleiskaavaluonnokseen ehdotetaan asemamerkintää, jossa painotetaan laadukkaita liityntä- ja vaihtoyhteyksiä, minkä takia tärkeitä vaihtopaikkoja ei erikseen enää merkittäisi asemille. Yleiskaavaan on ehdotettu merkittäväksi seudullisesti merkittävät liityntäpysäköintialueet, joille on tarkoitus ohjata pidempimatkaista liikennettä pääväyliltä.

Autoliikenne

Autoliikenteen merkintöjä on kaksi, alue- ja viivamerkintä (liite 3). Voimassa olevassa yleiskaavassa kaikki autoliikenteen yhteydet on merkitty aluemerkinällä, mutta nyt paikallinen taso on merkitty viivalla. Aluemerkinällä merkitään valtakunnallisesti ja seudullisesti tärkeät yhteydet eritasoliittymineen ja levähdysalueineen. Muutoksena edelliseen yleiskaavaan eritasoliittymävaraukset joita ei ole toteutettu on merkitty ympyröillä ja puoliympyröillä, joista

ympyrä kuvaa liittymää josta pääsee jokaiseen suuntaan ja puoliympyrä suuntaisliittymää. Näitä varauksia ovat Valkoisenlähteentien rampit Lahdenväylälle etelään, Ilmakehän rampit Tuusulanväylälle pohjoiseen, Ylästöntien rampit Tuusulanväylälle etelään sekä Vihdintien ja maantien 152 eritasoliittymävaraukset.

Liittymien merkinnän lisäksi liikennealueissa on kaksi eroa voimassa olevaan yleiskaavaan. Kehä II:lle esitetyt tilavaraukset on poistettu ja tilalle on esitetty katuyhteys Kuninkaantammen eritasoliittymästä Vanhalle Kaarelantielle. Kehä II:n ei ole koettu tuovan korkeisiin rakentamiskustannuksiinsa nähden riittävää hyötyä suhteessa tavoitteisiin eikä liikennepoliittinen näkemys enää tue sen rakentamista. Kehä II -varaus moottoritietasoisena yhteytenä tullaan todennäköisesti jättämään pois Uusimaa-kaava 2050:n kaavaluonnoksesta, joka tulee nähtäville ja kuntien lausunnoille lokakuussa 2018. Toisena muutoksena voimassa olevaan yleiskaavaan maantien 152 linjaus on muutettu pohjoisemmaksi Uudenmaan maakuntakaavassa olevan yhteystarvemerikinnän mukaisesti. Hämeenlinnanväylän kohdalla tie on siirretty liittymään Klaukkalan ohikulkutiehen Lamminsuon eritasoliittymässä ja samalla on poistettu Kehä IV:n ohjeellisella merkinnällä ollut jatke Hämeenlinnanväylältä Lahnukseseen. Maantien 152 linjaus on tässä aineistossa esisuunnitelman mukainen, ja tarkentuu aluevaraussuunnitelman pohjalta yleiskaavaluonnokseen mennessä.

Liikenneyhteyksiä eli viivalla merkityjä tärkeitä paikallisia yhteyksiä on karsittu huomattavasti voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna. Yleiskaavaluonnokseen merkitään vain keskeisimmät autoliikenteen yhteydet, kun voimassa olevaan yleiskaavaan on merkitty myös joukkoliikenteelle tärkeitä katuosuuksia. Lisäksi paikallisen tason kaikki eritasoliittymävaraukset on poistettu kartalta. Tämä ei tarkoita, että niitä ei rakenneta tai että olemassa olevat purettaisiin, ne vain on rajattu yleiskaavatasosta pois.

Yleiskaavaluonnoksen liikenneyhteyksiin esitetään muutamia suurempia muutoksia voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna, sekä joitakin pienempiä tarkennuksia joita ei tässä tekstissä eritellä. Uutena merkintänä ovat Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukaiset liikenneyhteysvaraukset sekä Santaradan kohdalle esitetty uusi katuyhteys. Poistettavia ovat Laurintien jatke pääradan ali sekä Lehmustontien jatke Korsontieltä Kulomäentielle. Lisäksi Vihdintie on ehdotettu merkittäväksi paikallisena liikenneyhteytenä eikä valtakunnallisesti tai seudullisesti tärkeänä väylänä, ja Vantaanlaaksontien linjausta on eteläpäässään hieman muutettu olemassa olevaan linjaukseen verrattuna.

Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukaisia uusia yhteyksiä ovat Länsisalmientien jatke Länsimäentielle saakka, pohjois-eteläsuuntainen yhteys Sotungintien ja Länsisalmen liittymästä Länsisalmen uuteen keskukseen sekä itä-länsisuuntainen yhteys Itäväylältä Länsisalmen keskuksen läpi kohti Östersundomia. Santaradan kohdalle esitettävä uusi katuyhteys on Tikkurilantien allittava pääkatu Jokiniemenkadun ja Valkoisenlähteentien välillä. Katu täydentää ajoneuvoliikenteen verkkoa ja helpottaa jo nyt ruuhkaisen Vanhan Porvoontien tilannetta.

Yleiskaavasta esitetään poistettavaksi Laurintien jatke pääradan ali Asolanväylälle. Myös tämä yhteys olisi pääradan alituksen sekä maaperäolosuhteiden takia hyvin kallis, ja liikenteelliset hyödyt ovat hyvin pienet. Toisena mainittavana poistona on Lehmustonttien jatke Korsontieltä Kulomäentielle. Varaus ehdotetaan poistettavaksi, sillä alueen liikenneverkko on riittävä ilman tätä yhteyttä eikä läpiajoliikennettä haluta ohjata pientaloalueen läpi.

Pääkaupunkiseudun tie- ja katuverkkoa on jäsennellyt Liikenneviraston vetämässä työssä, jossa Vihdintien ei todettu olevan valtakunnallisesti tai seudullisesti merkittävä tiejakso vaan pääkaduksi kehitettävä. Tämän sekä Helsingin bulevardisuunnitelmien perusteella Vihdintie ehdotetaan yleiskaavaluonnokseen merkittäväksi paikallisesti tärkeänä liikenneyhteytenä. Vantaanlaaksontien linjausta on ehdotettu siirrettäväksi vuonna 2016 tehdyssä yleiskaavan muutostyössä joka kuitenkin jätettiin odottamaan koko kaupungin yleiskaavaa, ja yleiskaavaluonnokseen ehdotettava linjaus on näiden selvitysten mukainen.

Asian selosti Tiina Hulkko.

Yleiskaavatoimikunta 1.10.2018

Akj:n päätösesitys:

Yleiskaavatoimikunta päättää hyväksyä kaavaluonnosratkaisun pohjaksi liikenteen merkinnät ja määräykset.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite 1. Kalvosarja yleiskaavaluonnokseen ehdotettavista liikennemerkinnoistä ja -määräyksistä

Liite 2. Kartta yleiskaavaluonnokseen ehdotettavista joukkoliikennemerkinnoistä

Liite 3. Kartta yleiskaavaluonnokseen ehdotettavista liikennealue- ja liikenneyhteyksimerkinnoistä

Liite 4. Taulukko yleiskaavaluonnokseen esitettävistä merkinnöistä ja määräyksistä

8 § Ulkoilureitit ja virkistysalueyhteydet

Ulkoilureittien ja virkistysalueyhteyksien suunnittelu osana yleiskaavaa vastaa erityisesti näihin yleiskaavan tavoitteisiin:

- Luomme tilaa vehreydelle ja vedelle ja turvaamme vesistöjen elinvoimaisuuden sekä rantojen maiseman monipuolisuuden
- Kaupunkiympäristö kannustaa liikkumaan lihasvoimalla
- Jokapäiväiset palvelut ruokakaupasta lähimetsään saavuttaa kaupunkialueella sujuvasti kävellen ja pyöräillen

Ulkoilureitit ovat käytetyimpiä liikuntapaikkoja, ja siten niillä on suuri kansanterveydellinen merkitys. Vantaan yleiskaavaan halutaan edelleen merkitä ohjeellisten ulkoilureittien verkosto, jonka pohjalta reittejä voidaan suunnitella tarkemmin ja toteuttaa.

Lähtökohtana ovat voimassa olevan yleiskaavan ulkoilureitit ja ratsastusreitit ja niiden taustalla viheralueiden verkosto. Ulkoilureitit kulkevat aina viheralueilla. Viheralueet on merkitty ulkoilureittikartan taustaksi, mutta niiden rajaukset saattavat vielä muuttua, eikä kaikkien viheralueiden päämaankäyttötarkoituksiakaan ole vielä pohdittu loppuun saakka. Reittien taustana tämänhetkinen aineisto antaa kuitenkin hyvän kuvan viheralueiden verkostosta. Jo vuoden 1992 yleiskaavasta yleiskaavaan 2007 siirryttäessä yleiskaavaa suurpiirteistettiin siten, että kaikki rakennettavien alueiden sisäiset viheralueet eivät näy yleiskaavassa, vaan vasta asemakaavoissa. Näin on edelleenkin.

Virkistysalueyhteydet

Ehdotus määräykseksi: *”Laajoja virkistysalueita yhdistävä virkistysalueiden sarja tai ulkoilureittiyhteys. Tarkemman suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä tulee ottaa huomioon lähivirkistysalueiden riittävyys, luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot sekä varmistaa yhteyden jatkuvuus. Yhteyden luonne voi vaihdella rakennetusta luonnonmukaiseen. Yhteys tulee toteuttaa vähintään 30 metriä leveänä, jos mahdollista.”*

Virkistysalueyhteys on Vantaan yleiskaavassa uusi merkintä. Virkistysalueyhteyksiä on tunnistettu ja suunniteltu lisää. Uusi merkintätapa mahdollistaa uudenlaisen ajattelun, kun kyseessä ei ole yhtenäisenä viheralueella jatkuva ulkoilureitti. Uusia yhteyksiä on haettu ensinnäkin sellaisille alueille, joiden maankäytön ajatellaan muuttuvan työpakka-alueesta asuinalueiksi tai sekoittuneiksi alueille. Muuttuvia alueita voidaan suunnitella laajempina kokonaisuuksina esimerkiksi kaavarunkojen avulla. Virkistysalueiden sijainti tarkentuu viimeistään asemakaavoissa. Uusia yhteyksiä on piirretty myös jo asuinalueiksi rakennetuille alueille, kuten Viertolaan. Yhteydet on suunniteltu yhdistämään asemakaavoitettuja viheralueita viihtyisien katu ympäristöjen ja puistojen sarjoiksi. Vakiintuneilla alueille on haettu yhteyksille jo melko realistisia sijainteja. Julkisten virkistysalueiden tarve on suurempi kerrostalovaltaisesta rakennetuilla alueille kuin pientaloalueilla, koska pientaloalueilla oleskellaan omilla pihilla. Virkistysalueyhteyksiä onkin suunniteltu erityisesti tehokkaasti rakennetuille tai rakennettaville alueille.

Voimassa olevaan yleiskaavaan merkittyjä kapeita viheralueita, joiden päällä on ohjeellinen ulkoilureitti, on muutettu siten, että päämaankäyttötarkoituksen päällä on virkistysalueyhteyksiä. Tämä vastaa usein paremmin todellisuutta, sillä paikoitellen voimassa olevan yleiskaavan viheraluevaraukset ovat olleet niin kapeita, että ulkoilureitin perustaminen ei ole ollut mahdollista. Virkistysalueelta toiselle kävellään sen sijaan katuja pitkin.

Ohjeelliset ulkoilureitit

Yleiskaavaan merkityt ohjeelliset ulkoilureitit ja ratsastusreitit ovat olennainen lähtökohta eri tahojen omistamilla mailla kulkevan verkoston synnylle. Yleiskaavakarttaan merkityistä reittilinjoista osa on jo toteutettuja reittejä, osa tarkemmin suunniteltuja ja osa reitti-yhteyksiä. Yleiskaavaan merkityn linjauksen tarkkuustaso siis vaihtelee ja vasta yhteyksiä tasolla suunniteltujen reittien sijainti voi muuttua vielä paljonkin. Yleiskaava ei myöskään kerro reitin leveyttä. Verkosto on kuitenkin tarkoitettu toteuttaa vähintään ulkoilupolkuina, ei pelkkinä pelloilla kulkevia latuina.

Ulkoilureittien suunnittelun tukena on ensisijaisesti Vantaan ulkoilureitistön yleissuunnitelman luonnos 2015. Tätä työtä on valmisteltu Kuntatekniikan keskuksessa. Työhön on koottu tiedot jo toteutetuista ulkoilureiteistä ja laduista, eri yhteyksissä tarkemmin suunnitelluista reiteistä, ja suunniteltu uusia reittejä. Yleiskaavan ulkoilureittien suunnittelussa ovat olleet mukana viheralueiden ja liikuntapaikkojen suunnittelun edustajat.

Lisätietoa on viime vuosina tullut muun muassa reittien perustamisolosuhteista. Jokien rannoilla on usein paksu ja pehmeä savikko, jolle ulkoilutien perustaminen edellyttää stabilointia tai jonkin muun menetelmän käyttöä. Sen tähden ulkoilureiteille on pyritty löytämään sijainteja kauempana jokien rannoista. Rantojen halutaan kuitenkin edelleen olevan yleisessä virkistyskäytössä: rannalla voi kulkea ilmankin ulkoilutietä ja rannoille voidaan tehdä myös kevyemmin perustettuja polkuja. Reittilinjoja ei ole poistettu jokien rannoilta, mutta niitä on paikoin lisätty kauemmaksi joen uomasta sellaisille kohdille, joilla on tehty tarkempaa selvitystyötä.

Luonnonsuojelualueilla on erityisen tärkeää ohjata kulku perustetuille reiteille, jotta suojelualue ei kuluisi kauttaaltaan. Kulkua luonnonsuojelualueella voidaan ohjata erilaisilla rakenteilla.

Esimerkiksi kaatuneiden tai reitin kohdalta kaadettavien puiden runkoja voidaan sijoitella siten, että ne ohjaavat pysymään reitillä.

Ohjeelliset ratsastusreitit

Edellistä yleiskaavaa varten laaditun Vantaan ratsastusreittien ja -keskusten tarveselvityksen (https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/118800_kaupsu_ratsastusreittien_ja_keskusten_tarveselvitys.pdf) pääanti oli sen huomaaminen, että Vantaalla on paljon ratsuhevosia ja monet kaupunkilaiset haluavat harrastaa ratsastusta lähellä asuinpaikkaansa, ja toisaalta eri liikkumismuodot häiritsevät toisiaan ja aiheuttavat vaaratilanteita samoilla reiteillä.

Tiiviin kaupunkirakenteen tuntumassa tallit mahdollistavat ratsastusharrastuksen julkisella liikenteellä tai pyörällä liikkuville. Yleiskaavaan merkitty ratsastusreittien verkosto mahdollistaa ratsastustallien lähistölle toteutettavien lyhyempien lenkkien yhdistämisen ja myös esimerkiksi

vaellusratsastuksen matkailupalveluna. Ratsastuskouluille lyhyet lenkit ovat tärkeitä, mutta ne eivät näy yleiskaavan mittakaavassa.

Viheralueohjelman 2011 - 2020 kehittämistoimenpiteenä esitettiin, että yhdistykset ja yritykset sopimuksin toteuttavat ja ylläpitävät ratsastusreittejä yhteistyössä kaupungin kanssa.

Mahdollisuuden ratsastusreittien verkoston toteuttamiseen halutaan edelleen olevan olemassa siten, että yleiskaavaan merkitty ohjeellinen reitti muistuttaa varamaan reiteille tilaa maankäytön, liikenteen ja viheralueiden suunnittelun eri vaiheissa.

Ratsastusreittisuunnitelmia on Länsi-Vantaalla tarkennettu. Vuonna 2012 laadittiin ratsastusreittien yleissuunnitelma Petikon ja Ylästön alueelle ja sittemmin suunnittelua laajennettiin kattamaan koko Länsi-Vantaa. Nämä reitit on liitetty ulkoilureittien yleissuunnitelman luonnokseen. Yleiskaavan reittiverkoston esitetään lisättäväksi rengasreittejä sekä yhteyksiä suurimmilta olevilta tai asemakaavoiteltuilta (Linnan kartano) talleilta. Idässä on tarkennettu joidenkin reittien sijainteja.

Asian selosti Laura Muukka.

Yleiskaavatoimikunta 1.10.2018

Akj:n päätösesitys:

Yleiskaavatoimikunta päättää hyväksyä kaavaluonnosratkaisun pohjaksi ohjeelliset ulkoilu- ja ratsastusreitit sekä virkistysalueyhteydet.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite1: Yleiskaavaluonnoksen ulkoilureitit

Liite2: Ulkoilureittien, virkistysalueyhteyksien ja ratsastusreittien kuvaukset

9 § Teknisen infrastruktuurin verkostot

Vantaan kautta kulkee seudullisesti merkittäviä yhdyskuntateknisen infrastruktuurin verkkoja: sähkön kantaverkkoa, maakaasun runkojohtoja sekä raakavesi- ja jätevesitunnelit. Näiden lisäksi Vantaalla on sähkön- ja kaukolämmön tuotantolaitoksia, kaupungin sisäistä voimajohtoverkkoa sekä kaukolämpöverkosto. Yhdyskuntateknisen huollon verkostoihin kuuluvat myös kaupungin tukikohdat ja varikot sekä lumen ja ylijäämämaiden vastaanottopaikat. Teknisen verkoston toimivuus on seudullisesti tärkeä tavoite sekä edellytys toimivalle kaupungille ja sen kasvulle. Voimajohtoverkosto, jäte- ja raakavesitunnelit, maakaasun runkojohdot, voimalaitokset sekä keskeisimmät sähköasemat on merkitty myös maakuntakaavassa.

Yleiskaavassa osoitetaan teknisen verkoston tarpeisiin riittävät yhteydet sekä aluevaraukset. Näin turvataan välttämättömän infrastruktuurin toimintaedellytykset ja mahdollistetaan varautuminen verkostojen toimivuuteen myös kaupungin kasvaessa. Yleiskaavaluonnokseen ehdotetaan esitettäväksi nykyinen verkosto, voimassa olevan yleiskaavan mukaisia edelleen ajankohtaisia varauksia sekä uusia varauksia sellaisille alueille ja yhteyksille, joiden tarve on noussut esiin yleiskaavan 2007 valmistumisen jälkeen.

Teknisen verkoston muutostarpeet on käyty läpi niistä vastaavien tahojen kanssa ja tiedot on koottu taustamuistioon, jota päivitetään yleiskaavatyön edetessä. Osa selvityksistä on vielä tekeillä ja tausta-aineistoa täydennetään sitä mukaa, kun tekniseen verkostoon liittyvät selvitykset etenevät. Keskenäisten selvitysten vuoksi yleiskaavaluonnoksessa on tarkoitus osoittaa joitakin vaihtoehtoisia varauksia.

Yleiskaavassa osoitetaan yhteyksiä viivamerkinnoilla ja alueita aluevarauksina. Yleiskaavan selostuksen liitekartoissa tullaan esittämään tarkemmin, mille toiminnoille alueet ja yhteydet on varattu, sekä kuvataan esim. sähkö- ja kaukolämpöverkostot yksityiskohtaisemmin.

Muutostarpeet ja kaavamerkinnot

Sähköverkko

Uusi 110 kV voimajohtoyhteystarve on Seutulän sähköasemavaraukselta Tuupakan ja Tolkinkylän sähköasemille. Yhteydet on merkitty voimassa olemassa maakuntakaavassa yhteystarpeina. Samalla tarkastellaan voimassa olevan yleiskaavan mukaista varausta Seutulasta Tuusulan Ruotsinkylän sähköasemalle. Voimajohtolinjauksille on etsitty eri vaihtoehtoja, joista on tekeillä tarkempi selvitys. Yleiskaavaluonnokseen ehdotetaan osoitettavaksi kaikki alustavat vaihtoehdot. Niiden toteuttamiskelpoisuus ja tarkempi sijainti määrittyvät selvitysten edetessä. Voimassa olevassa yleiskaavassa on osoitettu, kulkeeko johtokäytävässä 110 kV, 400 kV vai molempia voimajohtoja ja merkinnän leveydellä kuvattu voimajohtokäytävän leveyttä. Yleiskaavaluonnoksessa on tarkoitus osoittaa kaikki voimajohtokäytävät viivamerkintänä ja eritellä voimajohdot tarkemmin selostuksen liitekartassa.

Länsisalmen sähköasemalta on uusi yhteystarve Helsinkiin Viikinmäen sähköasemalle. Yhteys toteutetaan 400 kV maakaapelina. Yleiskaavaluonnokseen ehdotetaan viivamerkintää maanalaiselle voimajohdolle.

Uusia sähköasemia tarvitaan Tikkurilaan ja Varistoon sekä Tolkin kylään, jossa vanha sähköasema on tullut uusimisvaiheeseen ja samalla se on mahdollista siirtää sopivampaan sijaintiin. Voimassa olevassa yleiskaavassa osa sähköasemista on esitetty ET-pistemerkinnällä (yhdyskuntateknisen huollon laitos) ja osa ET-aluevarauksena (yhdyskuntateknisen huollon alue).

Yleiskaavaluonnoksessa on tarkoitus osoittaa nykyiset sähköasemat ET-pistemerkinnällä ja vielä toteuttamattomat sähköasemat ET-aluevarauksena.

Leveät voimajohtokäytävät vaativat tilaa ja rajoittavat johtokadulla ja sen läheisyydessä olevaa maankäyttöä. Osa johtoalueesta hyödyntää rakentamiseen sijoittamalla voimajohdot tunneliin. Maankäytön tehostuessa erityisesti raitiotielinjauksen varrella osa sähkölinjoista ehdotetaan merkittävän yleiskaavaluonnokseen kehitettävänä sähkölinjoina, joiden sijoittaminen maan alle tulee tutkia ympäröivän maankäytön muuttuessa tai siinä vaiheessa, kun linjat uusitaan. Tällaisia sijainteja ovat Pakkalassa Väinö Tannerin tien – Tasetien suuntaiset voimajohdot Pakkalan sähköaseman ja Tammiston sähköaseman välillä, Tammiston kauppätien suuntaiset voimajohdot Tammiston sähköasemalta Helsinkiin Tapanilan ja Pukinmäen sähköasemien suuntaan sekä Länsisalmen sähköasemalta tulevat voimajohdot Porvoonväylän eteläpuolelta Helsinkiin Mellunkylän sähköaseman suuntaan.

Kaukolämpö

Voimassa olevassa yleiskaavassa nykyisten voimalaitosten ja lämpökeskusten alueet on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueina (ET-alueina). Lisäksi on ET-aluevaraus Kivistössä ja ET-pistemerkintä Korsossa uusia lämpökeskuksia varten. Nykyisten varausten lisäksi ei ole tarvetta uusille lämpökeskuksille.

Yleiskaavaluonnoksessa on tarkoitus esittää maanpäällisten voimalaitosten ja lämpökeskusten alueet ET-aluevarauksena ja poistaa Hakunilan Käärmekeilion maanalaisen yhdyskuntateknisen huollon aluemerkinä sekä Pähkinärinteen jo puretun lämpökeskuksen ET-pistemerkintä.

Maakaasuverkko

Voimassa olevassa yleiskaavassa on osoitettu nykyinen maakaasun runkojohtoverkosto joitakin lisäyksiä lukuun ottamatta sekä varaus uudelle maakaasun runkojohdolle Martinlaakson voimalaitokselta pohjoiseen. Tämän yhteyden tarve on poistunut ja sitä ei ole tarkoitus esittää yleiskaavaluonnoksessa. Yleiskaavaluonnoksessa ehdotetaan esitettävän nykyinen maakaasun runkojohtoverkosto. Määräykseen on tarkoitus lisätä teksti suojaetäisyyksistä, jotka on määritelty valtioneuvoston asetuksessa 551/2009.

Vesihuoltoverkosto

Voimassa olevassa yleiskaavassa osa vesitorneista on osoitettu ET-pistemerkinä ja Kivistössä on osoitettu uuden ylävesisäiliön paikka ET-aluevarauksena. Kivistön ylävesisäiliötä ei toteuteta, joten yleiskaavaluonnoksessa ei ole tarkoitus esittää sille aluevarausta. Vesitornien ET-pistemerkinä Jätevesitunnelin merkintä säilyy. Raakavesitunneli ja jätevesitunneli on tarkoitus esittää yleiskaavaluonnoksessa samoin kuin voimassa olevassa yleiskaavassa, samoin Silvolaan tekoaltaan ET-alue.

Ylijäämämaat ja jätteenkäsittely

Voimassa olevassa yleiskaavassa on osoitettu ylijäämämaiden sijoituspaikat VU-alueiden (urheilu- ja virkistyspalvelujen alue) päällä määräaikaisen yhdyskuntateknisen huollon alueina, jotka on tarkoitettu määräaikaisesti maanläjitykseen. Alueet ovat täyttymässä ja on tarve osoittaa uusi alue ylijäämämaiden läjitystä varten. Yleiskaavaluonnoksessa on tarkoitus osoittaa Kiilassa sijaitseva yleiskaavan 2007 EJ-aluevaraus (jätteenkäsittelyalue) osittain ET-alueeksi ylijäämämaiden sijoitukseen. Aluevarauksen tarkempi rajausta määrittänyt yleiskaavatyön edetessä ympäröivän maankäytön tarkentuessa.

Ruskeasannan mm. Sortti-aseman käytössä oleva ET-aluevaraus on yleiskaavaluonnoksessa tarkoitus esittää voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti. Voimassa olevan yleiskaavan EJ-aluevaraus Seutulan Vanhan kaatopaikan kohdalla on tarkoitus varata muuhun käyttöön.

Lumenvastaanottoaikat, tukikohdat ja varikot

Voimassa olevassa yleiskaavassa on kuusi ET-aluevarausta lumen vastaanottoaikojen tarpeisiin. Näistä neljä on käytössä (Vehkalanmäki, Koisotie, Kulomäki ja Ojanko), yksi rakenteilla (Tolkinkylä) ja yksi on toteuttamaton aluevaraus (Päiväkumpu). Yleiskaavaluonnoksessa on tarkoitus säilyttää kaikki aluevaraukset. Ojangan aluevarauksen laajuutta tarkistetaan. Mikäli alueita ei tulevaisuudessa tarvittaisi lumenvastaanottoaikoina, niitä on mahdollista hyödyntää muihin yhdyskuntateknisen huollon tarkoituksiin, esim. lehtien ja maa-ainesten väliaikaiseen varastointiin. Teknisen huollon tukikohdille ja varikoille on voimassa olevassa yleiskaavassa varattu ET-alueet Vehkalasta, Kivistön Piispankylästä, Koivuhaasta osoitteissa Koisotie 7 ja Koisotie 10 (lumenvastaanottoaikaan yhteydessä) sekä Mikkolan pienteollisuusalueen vierestä. Yleiskaavaluonnoksessa on tarkoitus esittää nykyiset aluevaraukset Mikkolaa lukuun ottamatta sekä laajentaa Koisotie 7 tukikohdan ET-aluevarausta Valkoisenlähteentielle päin.

Asian selosti Anna-Mari Kangas.

Yleiskaavatoimikunta 1.10.2018

Akj:n päätösesitys:

Yleiskaavatoimikunta päättää hyväksyä kaavaluonnosratkaisun pohjaksi teknisen verkoston merkinnät ja määräykset.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite 1: Kartta yleiskaavaluonnokseen ehdotettavista teknisen verkoston merkinnöistä

Liite 2: Taulukko yleiskaavaluonnokseen esitettävistä teknisen verkoston merkinnöistä ja määräyksistä

10 § Muut asiat

Ei muita asioita.

11 § Seuraava kokous

Toimikunnan seuraava kokous pidetään aikaisemmin sovitun mukaisesti maanantaina 15.10.2018 klo 10.00 - 12.00 kaupunginhallituksen huoneessa.

12 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.20.